

זהיא מוצאתה והיא
שלחה וגוי. ומלו
כטלים לו מלך הול
קםיניס כל יהודה כס
ולו בני קלה הול נטש
קהל הלה לו מני סרה לוט יודה וטס לו טרף ולן חלפן פיו:

מהרש"א) נוח לו לאדם שיטול עצמו לתוכן כבשן האש ואל ילבוןפני חברו
ברבים. מנ"ל, מהomer שנאמר (בראשית לה) "זהיא מוצאתה וגוי".
[שם] תננו רבנן ששה דברים גנוו לו לת"ת. אל יצא בשווא מבושם לשוק. ואל יצא
במנעלים המטולאים. ואל יצא יהודי בלילה. ואל יספר עט אשה בשוק. ואל יכנס
קהל הלה לו מני סרה לוט יודה וטס לו טרף ולן חלפן פיו:

עין איה

מה. תיר ששה דברים גנאי הם לת"ת, אל יצא
בשוו מבושם לשוק, ואל יצא במנעלים
המטולאים, ואל יצא יהודי בלילה, ואל יספר עט
אשה בשוק, ואל יכנס באחרונה לביהמ"ד, ואל
ישב במסיבה של ע"ה. הגבilo תנאי חיים כוללים
להתרחק מב' קצאות בהונגת הנימוס שביהמ"ד בחיה
החברה ובגלווה לו, והם התהזרות וההתבודות. רואי
لت"ת שיתבעו נב' הקצאות שלא יפריו על [ה]מדה,
ואל תביאו ההתחזרות להפרזה כזאת שמעוררת
גורעל נפש מוסרי, לצתת בשוו מבושם לשוק,
(וכדמසקין במקומות שהשודין על מ"ז). וכמו כן אל
יהי גותה אל ביטול כל נימום עד שיביאו שלא
להקפיד בהידור הרואי לאדם מן היישוב, לצתת
במנעלים המטולאים. סמוך להונגות של ההתראה
החיצונית היא הריעות והריהוק, ו ראוי לאדם השלם
שלא לצתת לקצאות, לא ירוחיק לצד הרוחקת הריעות
עד שיצא יהודי בלילה באහבו שלילת הריעות, ואל
תביאו המשכה לציד הריעות לספר עט אשה בשוק
שהיא נתיה לפריצת המוטר לערך שלימות הת"ת.
סמוך ליעות ונעימות היותה היא החברה והבדידות,
החברה להתייעץ בכל דבר ולהשתתף בחיהם כלליהם
וזלת צד הריעות שבhem, שהוא רק הנעם הסידורי
לבדו, גם בזה צרך החזקה ב' הקצאות שלא יטוד
לבדו, אל תרתקתו אהבת הבדידות להתבדר
לקיצנות, אל תרתקתו אהבת החברה, לקחת
באהלו בזמן ביהמ"ד, עיר שלא יכנס באחרונה
לbihm"d. ואל תשайeo אהבת חי' החברה, לסת
חקל במסיבה של ע"ה ריקם ונבלם, כי מזה לא
תבא טוביה ולשלימות. ידריך ובאים בהודרכת תורה
ומוסר אבל לא להשתתק עם שפלי נפש במסיבה של
מאכל וחבורה.

האנושי, (אין) [אין] נחשב[ים] לחיים אנושיים.
ואם כי ישנים גודלי לב שנושאים באחבה בו, מפני
שהם³ להם כדמותה הכרה לכבוד יותר שלם ונעלמה,
שהוא בכבוד השלימות, אבל אין מפני שאין לכבוד
האנושי מצד עצמו ערך, כי הוא תואר החיים
הגולניים, ואפי' באופן משונה והפוך מכל כבוד
לשעונו, ולא ילכין פני חבריו ברבים, שמאפיל את
כבוד חי' חבריו לעמיד בעב שאינו נמק, שהרבבים
רישומם חזק מאד, ובגופו כבוד חבריו ברבים כבר
הוא אובד מדרגו וערך חייו. ע"כ מפהת הציגו
המוסרי הרואי לאיש שלם המכיד את ערך החיים,
ראי' שיהי נח לו אבדות גוף מאבדת כבוד חייו של
חבריו, שהיא מיתה מגונה נשכח. ואם כי יכול היה
شم cedar ההוראה אין ראוי לעשות כן בפועל, מפני שיש
לחים השלמים ורב יתרון שמרפא ג"כ חסרון הכבוד
ומחויד כל כבוד, אבל מצד הרגש היישר ראי' שחתבטל,
כך, ותשוקת החיים הטבעיים ראוי להחשב כאין, מפני
והרגשת היסטורי של שענה ראוי להחשב כאין, מפני
הידיעה האמתית של גודל האבדה של אבדות רגש
הכבוד של זולתו ברבים, שהוא פוחת ערך חייו
במשך [זמן] ארוך מאד. ע"כ נכתב לשון נח, להוראות
שכך ראוי להיות מצור ע"פ שלא יגיעהו הציגו ג"כ
המעשה. אמן בספר הדרדים⁴ הבין הדבר ג"כ
למעשה. וצריך ביאור רב להגדיר דבר ההלבנה של
זולתו, כי ודאי אין ההלבנות שוות. ונראה שהדבר
מדובר רק כשהhalbנה מגיע להוריד ערכו של הנעלם
לצחח בעיני רבים באופן [שאין] בהם המלטה
וחילופות מצב, שאז הוא גורע מאבדת נפש בערך
החיים ההרגשיים.

3. אויל צ"ל: שהוא. 4. עין מוסר אביך, ג' ד, עט' עג. מדות הרואה, כבוד, א, עט' קלד. להלן, פאה, ה, עט' 310.
шибועית, יג, עט' 314. 5. פרק כת, מצוות ל"ת מהות התלויות בידים, הנוגאות בכל יום, אותן ט, וכבר כתוב כן בשער
תשובה, שער ג סי' קלט. מטה. 1. פירוש: משכוב זכור.

באחורונה לבית המדרש. ואל יטב (במשמעותה) [בחבורה] של עמי הארץ. ויא אף אל יפסיע פסיעה גסה. ואל יהלך בקומה זקופה. אל יצא כשהוא מבושם לשוק. א"ר [אבא בריה דרבנן] היה בר אבא אמר רבי יוחנן במקום שהשווין על משכבות כבודו. אמר רב שש לא אמרן אלא בגודו אבל בגוטו זעה מעברא ליה. אמר ר' פפא ושערו (גמי) בגודו דמי, ואמרי ליה בגוטו דמי. ואל יצא במנעלים המטולאים [מסיע ליה לר' חייא בר אבא אמר ר' חייא בר אבא גנאי הוא לת"ח שיצא במנעלים המטולאים]. איני והא רבי חייא בר אבא נפק. אמר נ"ר

שהשודדים על משכבות זבור. סמגטמן עלמן כלוי טימלוו לפס: שערו בבערו דמי: לדל סכימט פס ויעס: ואמרי ליה כנופו: שלכט פס ויעס:

עין איש

לרגלי מראה הדומה לכיעור לפי מצב המוסרי השפל של המקום ההוא. א"כ בגוףו, שזעה מעברא ל', אף קודם שעברה, הדבר מורגש לחווית של הכרז הרחיקת הכיעור, ואני מולד רושם כיעור מוסרי בנפש המרגיש. והנה בגופו ישנס תורה לטיבותא, כין שיורעה התכלית להעברת הזעה אינו מעורר רגש הכיעור, ועוד יתר שחויה מעברא ולא יעמוד ריחו זמן רשות. אמנים בשערו, אם שיש איזה צד הכרז בהה לבשם השער ע"פ מנהג בני"א, ואני מותרות גמור כביסום הבגדים, אבל אין הזעה מעברתו בשערו, ע"כ אם נבא לחוש בדבר מחשד פשוט, כין שהוא עומד רואין לאסור, ואם נבא לומר שריגש הכיעור נולד מפני תכונת המותרות שיש בהה, שמעורר על פריצת מוסר الرجل לפי שפלות המקום, יתכן לומר שאין בשערו ממשום אותה תכונה כיון שעכ"פ אינה דרך של מותרות, כי יש בו צורע להעביר עכ"פ מקצת הזעה הנמצאת בהם, עכ"פ שאינה מרובה כ"כ שתהיה מעברתו לריח הביסום.

גב. אל יצא במנעלים המטולאים. [מסיע ליה לר' חייא בר אבא, דאמר רב חייא בר אבא: גנאי הוא לת"ח שיצא במנעלים המטולאים]. אני והא רחבי"א נפיק וכו' בטלאי ע"ג טלאי. הרגשות היופי ראוי לאדם שלם שלא ימשך אחריה יותר מראי, עד שייה' משועבד לה ולא יוכל לטבול דבר שאין בו חן וויפי חיצוני. כי באופן זה יהפוך לו זה החושש שניתן לעוזן את החיים ולחרתיב את הדעת ולשמח את הנפש, למקור דאבון ושם מן נש, כי בכל מקום אשר [לא] יתמלאו בו חוקי היופי לפטומו ימצא בו קצפה¹ ומפה רות. אמנים גם לא יזקן לה בגופו דמי. [אר"פ, ושערו בגודו דמי, ואמרי לה כנופו דמי]. י"ל שאין יסוד הדבר משום חדש פשוט, אלא מפני הגועל נפש המוסרי המתעורר

בט. ויא אף אל יפסיע פסיעה גסה ואל יהלך בקומה זקופה. שם ש��יות ההיינור והביוני מוגדרים בהתארה החיצונית, המבוירים ביציאה כשזהו מבושם ובמנעלים המטולאים, כן נמצאות בתנועות, תנעות של כבוד יותר מראוי עד שמביא לידי רגש גואה המאוסה, ותנועה של בזון וקלות עד שמאניד גם רגש המכובד המונומס הרואין להמשך על כל איש חכם. הפשיעת הגסה היא תנעה מבוהלת היפך הנועת הגאה המהלך עקב הצד גדול, כמו שציררו יפה החסיד בפס"י. וhalbliche בקומה זקופה היא. צד ההתרומות של התנועה שביאת לדי גואה יצאת גבול הישר.

ג. אל יצא כשהוא מבושם לשוק. אר"א בר' דר"ח ב"א אריו"ת, במקום שהשודדים על מ"ז. ההתרומות המפנקת את הנפש היא מצד עצמה דבר הדור ונאות, אבל היפך למוגנה במקום שהוא דומה לכיעור ופריצות. וחוקי המוסר הנגדרים ג"כ מצד הטבע הישר, ראוי למי שמתגדר בחכמה, להיות נשמר מהם באורה נשגב יותר מהאיש ההמוני שהוא קרוב אל הטבע. אבל מי שכוחות נפשו רמים, הוא מתעללה על הטבע, ע"כ חוקי המוסר שבו ג"כ ראויים להבנות מצד החכמה, והגנת הטבע מתקבילה ממנה. ע"כ "כל הגודל מחייב יצורו גודל הימנו"², ואם לא (צורת) [צורת] מוסר חכמה ויראת ד' להרחבת התבוננה, מוכחה הדבר שיצאו פריצים גם בdroci המוסר הטבעיים, ע"כ הוא ביחיד גנאי לת"ת.

הא. אר"ש, ול"א אלא בגודו אבל בגופו זעה מעברא לי. [אר"פ, ושערו בגודו דמי, ואמרי לה כנופו דמי]. י"ל שאין יסוד הדבר משום חדש פשוט, אלא מפני הגועל נפש המוסרי המתעורר